

Kommunstyrelsen**§ 182****Svar på motion av Björn Bränngård (-) om kommunantikvarie
M:35/2024 (KS/2024:343)****Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige förklara motionen besvarad.

Sammanfattning

Björn Bränngård (-) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 30 september 2024 § 215 inkommit med rubricerad motion. Motionären anser att Solna med sin snabba expansion och byggtakt borde ha en kommunantikvarie som kan vara med tidigt i planprocesser och därigenom säkerställa att Solnas kulturmiljöer på ett adekvat sätt bevaras och införlivas i den växande staden. Den externa kompetens som idag nyttjas anser motionären inte vara tillräcklig. Motionären yrkar därför på att Solna återupprättar tjänsten som kommunantikvarie.

Byggnadsnämnden har yttrat sig över motionen.

Stadsledningsförvaltningen anser att byggnadsnämnden i sitt yttrande redogjort för hur staden i dagsläget på ett gott sätt uppfyller och säkerställer att kommunantikvarisk kompetens nyttjas, i de fall det är aktuellt, för att tillvarata kulturhistoriska värden hos byggnader och miljöer i samband med detaljplanering och bygglovgivning och att kontinuiteten säkerställs genom ett systematiskt kvalitetsarbete. Att det är extern kompetens som utför arbetet medför inte att kunskapen inte tas tillvara, då det material som tas fram tas om hand inom förvaltningen och bidrar till den sammantagna kunskapen om och överblicken över kulturmiljövärdena i kommunen.

Byggnadsnämnden lyfter i sitt yttrande att det arbetet som utförs inom området inte omfattar en heltidstjänst och att det pågår en översyn av hur förvaltningen kan stärka upp den egna kompetensen inom bland annat det kulturantikvariska området, detta inte minst utifrån kommande förändringar i plan- och bygglagen (PBL) samt det ökande arbetet med beredskapsplanering.

Stadsledningsförvaltningen föreslår utifrån det som byggnadsnämnden framför i sitt yttrande, samt det som i övrigt angetts i denna tjänsteskrivelse, att motionen förklaras besvarad.

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2025-08-08
KS/2024:343

Svar på motion av Björn Bränngård (-) om kommunantikvarie M:35/2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige förklara motionen besvarad.

Sammanfattning

Björn Bränngård (-) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 30 september 2024 § 215 inkommit med rubricerad motion. Motionären anser att Solna med sin snabba expansion och byggtakt borde ha en kommunantikvarie som kan vara med tidigt i planprocesser och därigenom säkerställa att Solnas kulturmiljöer på ett adekvat sätt bevaras och införlivas i den växande staden. Den externa kompetens som idag nyttjas anser motionären inte vara tillräcklig. Motionären yrkar därför på att Solna återupprättar tjänsten som kommunantikvarie.

Byggnadsnämnden har yttrat sig över motionen.

Stadsledningsförvaltningen anser att byggnadsnämnden i sitt yttrande redogjort för hur staden i dagsläget på ett gott sätt uppfyller och säkerställer att kommunantikvarisk kompetens nyttjas, i de fall det är aktuellt, för att tillvarata kulturhistoriska värden hos byggnader och miljöer i samband med detaljplanering och bygglovgivning och att kontinuiteten säkerställs genom ett systematiskt kvalitetsarbete. Att det är extern kompetens som utför arbetet medför inte att kunskapen inte tas tillvara, då det material som tas fram tas om hand inom förvaltningen och bidrar till den sammantagna kunskapen om och överblicken över kulturmiljövärdena i kommunen.

Byggnadsnämnden lyfter i sitt yttrande att det arbetet som utförs inom området inte omfattar en heltidstjänst och att det pågår en översyn av hur förvaltningen kan stärka upp den egna kompetensen inom bland annat det kulturantikvariska området, detta inte minst utifrån kommande förändringar i plan- och bygglagen (PBL) samt det ökande arbetet med beredskapsplanering.

Stadsledningsförvaltningen föreslår utifrån det som byggnadsnämnden framför i sitt yttrande, samt det som i övrigt angetts i denna tjänsteskrivelse, att motionen förklaras besvarad.

Handlingar

- Byggnadsnämndens yttrande över motion av Björn Bränngård (-) om kommunantikvarie M:35/2024, inklusive protokollsutdrag
- Motion av Björn Bränngård (-) om kommunantikvarie M:35/2024

Maria Rönnerberg
Avdelningschef

Rebecka Engvall
Utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige

Bakgrund

Björn Bränngård (-) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 30 september 2024 § 215 inkommit med rubricerad motion. Motionären anser att Solna med sin snabba expansion och byggtakt borde ha en kommunantikvarie som kan vara med tidigt i planprocesser och därigenom säkerställa att Solnas kulturmiljöer på ett adekvat sätt bevaras och införlivas i den växande staden. Den externa kompetens som idag nyttjas anser motionären inte vara tillräcklig. Motionären yrkar därför på att Solna återupprättar tjänsten som kommunantikvarie.

Beredning

Motionen har remitterats till byggnadsnämnden för yttrande.

Ärendet

Byggnadsnämndens yttrande i korthet

Byggnadsnämnden svarar idag för att, utifrån plan- och bygglagens respektive kulturminnesvårdslagens bestämmelser, tillvarata de kulturhistoriska värdena hos byggnader och miljöer i samband med detaljplanering och bygglovgivning.

Bygglovsenheten använder sig i dagsläget av antikvarisk kompetens dels för inventering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och bebyggelseområden, dels för att göra antikvariska förundersökningar och konsekvensbeskrivningar som beslutsunderlag i handläggningen av ärenden om bygg- och rivningslov. Planenheten genomför inom planprojekten kulturmiljöanalyser och antikvariska konsekvensanalyser och kommer inom arbetet med ny översiktsplan identifiera och beskriva kulturhistoriska värden inom olika områden.

Förvaltningen har idag ett välfungerande arbetssätt för när bedömningar och analyser enligt ovan behöver genomföras. Dessa genomförs idag främst genom anlitan av ramavtalsupphandlade konsulter med expertkompetens inom området, vilka kopplas in i tidigt skede och står för kontinuitet. Det material som tas fram tas tillvara och ger sammantaget kunskap om, och en överblick över, kulturmiljövärdena i kommunen.

De resurser som läggs på kulturmiljöanalyser och arbete inom det här området årligen skulle kunna delfinansiera en fast tjänst och det skulle vara möjligt att rekrytera en funktion som kan arbeta med annat under lågintensiva perioder. Behovet av arbetsinsatser inom kulturmiljöområdet

varierar stort över tid, vilket innebär att konsultstöd fortsatt bedöms som nödvändigt för att kunna hantera intensiva arbetsperioder eller situationer som kräver specialistkompetens.

Inom förvaltningen pågår idag en översyn av hur den egna kompetensen kan stärkas upp inom bland annat det kulturantikvariska området. Förvaltningen ser ett ökat behov av intern kunskap med anledning av kommande förändringar i plan- och bygglagen (PBL) samt det ökande arbetet med beredningsplanering. Att stärka upp kompetensen inom kulturvärden är en del i det arbetet. I dagsläget bedöms kompetensen på ett tillräckligt sätt tillgodoses genom externa resurser och kontinuiteten säkerställs genom ett systematiskt kvalitetsarbete.

Stadsledningsförvaltningens synpunkter

Stadsledningsförvaltningen anser att byggnadsnämnden i sitt yttrande redogjort för hur staden i dagsläget på ett gott sätt uppfyller och säkerställer att kommunantikvarisk kompetens nyttjas, i de fall det är aktuellt, för att tillvara kulturhistoriska värden hos byggnader och miljöer i samband med detaljplanering och bygglovgivning. Kontinuiteten säkerställs genom ett systematiskt kvalitetsarbete. Att det är extern kompetens som utför arbetet medför inte att kunskapen inte tas tillvara, då det material som tas fram tas om hand inom förvaltningen och bidrar till den sammantagna kunskapen om, och överblicken över, kulturmiljövärdena i kommunen.

Byggnadsnämnden lyfter i sitt yttrande att det arbetet som utförs inom området inte omfattar en heltidstjänst och att det pågår en översyn av hur förvaltningen kan stärka upp den egna kompetensen inom bland annat det kulturantikvariska området, detta inte minst utifrån kommande förändringar i plan- och bygglagen (PBL) samt det ökande arbetet med beredningsplanering.

Stadsledningsförvaltningen föreslår utifrån det som byggnadsnämnden framför i sitt yttrande, samt det som i övrigt framgår av denna tjänsteskrivelse, att motionen förklaras besvarad.

Byggnadsnämnden**§ 59****Yttrande över motion av Björn Bränngård (-) om kommunantikvarie (BND/2024:128)****Beslut**

Byggnadsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Björn Bränngård (-) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 30 september 2024 inkommit med rubricerad motion. Motionären anser att staden istället för att använda sig av extern konsultkompetens ska tillskapa en tjänst som kommunantikvarie i staden likt det fanns fram till våren 2007. Motionären föreslår således att staden återupprättar tjänsten som kommunantikvarie.

Byggnadsnämnden har remitterats motionen för yttrande.

Byggnadsnämnden svarar idag för att, utifrån plan- och bygglagens respektive kulturminnesvårdslagens bestämmelser, tillvara de kulturhistoriska värdena hos byggnader och miljöer i samband med detaljplanering och bygglovgivning. Bygglovsenheten använder sig i dagsläget av antikvarisk kompetens dels för inventering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och bebyggelseområden och dels för att göra antikvariska förundersökningar och konsekvensbeskrivningar, som beslutsunderlag i handläggningen av ärenden om bygg- och rivningslov. Planenheten genomför inom planprojekten kulturmiljöanalyser och antikvariska konsekvensanalyser och kommer inom arbetet med ny översiktsplan identifiera och beskriva kulturhistoriska värden inom olika områden.

Med hänsyn till förvaltningens pågående arbete som redogörs för i yttrandet anses motionen vara besvarad. Förvaltningen föreslår därmed att byggnadsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motionen för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2025-05-15
BND/2024:128

Yttrande över motion av Björn Bränngård (-) om kommunantikvarie M:35/2024

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Björn Bränngård (-) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 30 september 2024 inkommit med rubricerad motion. Motionären anser att staden istället för att använda sig av extern konsultkompetens ska tillskapa en tjänst som kommunantikvarie i staden likt det fanns fram till våren 2007. Motionären föreslår således att staden återupprättar tjänsten som kommunantikvarie.

Byggnadsnämnden har remitterats motionen för yttrande.

Byggnadsnämnden svarar idag för att, utifrån plan- och bygglagens respektive kulturminnesvårdslagets bestämmelser, tillvara de kulturhistoriska värdena hos byggnader och miljöer i samband med detaljplanering och bygglovgivning.

Bygglovsenheten använder sig i dagsläget av antikvarisk kompetens dels för inventering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och bebyggelseområden och dels för att göra antikvariska förundersökningar och konsekvensbeskrivningar, som beslutsunderlag i handläggningen av ärenden om bygg- och rivningslov.

Planenheten genomför inom planprojekten kulturmiljöanalyser och antikvariska konsekvensanalyser och kommer inom arbetet med ny översiktsplan identifiera och beskriva kulturhistoriska värden inom olika områden.

Med hänsyn till förvaltningens pågående arbete som redogörs för i yttrandet anses motionen vara besvarad. Förvaltningen föreslår därmed att byggnadsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motionen för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Handlingar

- Motion av Björn Bränngård (-) om kommunantikvarie M:35/2024

Emelie Grind
Samhällsbyggnadschef

Isra Hussein
Bygglovschef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Bakgrund

Björn Bränngård (-) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 30 september 2024 inkommit med rubricerad motion. Motionären anser att staden istället för att använda sig av extern konsultkompetens ska tillskapa en tjänst som kommunantikvarie i staden likt det fanns fram till våren 2007. Motionären föreslår således att staden återupprättar tjänsten som kommunantikvarie.

Byggnadsnämnden har remitterats motionen för yttrande.

Ärendet

Byggnadsnämnden svarar idag för att, utifrån plan- och bygglagens respektive kulturminnesvårdslagens bestämmelser, tillvara de kulturhistoriska värdena hos byggnader och miljöer i samband med detaljplanering och bygglovgivning.

Bygglovsenheten använder sig i dagsläget av antikvarisk kompetens dels för inventering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och bebyggelseområden och dels för att göra antikvariska förundersökningar och konsekvensbeskrivningar, som beslutsunderlag i handläggningen av ärenden om bygg- och rivningslov.

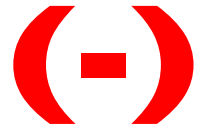
Inventeringar sker i projektform, omfattande ett begränsat geografiskt område eller byggnadsbestånd, och resulterar i underlag som beskriver och värderar kulturhistoriska kvaliteter i den byggda miljön. Sådana inventeringar har skett återkommande, men oregelbundet, de senaste decennierna.

Planenheten genomför inom planprojekten kulturmiljöanalyser som beskriver nuläge och antikvariska konsekvensanalyser som utvärderar planförslagets konsekvenser för eventuella kulturvärden. Inom kommande arbete med ny översiktsplan behöver kulturhistoriska värden identifieras och beskrivas och områden klassas. Detta är extra viktigt utifrån föreslagna justeringar i bygglovslagstiftningen där ett områdes kulturmiljövärden kan vara avgörande för lovplikten.

Förvaltningen har idag ett välfungerande arbetssätt för när bedömningar och analyser enligt ovan behöver genomföras. Dessa genomförs idag främst genom anlitan av ramavtalsupphandlade konsulter med expertkompetens inom området, vilka kopplas in i tidigt skede och står för kontinuitet. Det material som tas fram tas tillvara och ger sammantaget kunskap om och en överblick över kulturmiljövärdena i kommunen. De resurser som läggs på kulturmiljöanalyser och arbete inom det här området årligen skulle kunna delfinansiera en fast tjänst och det skulle vara möjligt att rekrytera en funktion som kan arbeta med annat under lågintensiva perioder. Behovet av arbetsinsatser inom kulturmiljöområdet varierar stort över tid, vilket innebär att konsultstöd fortsatt bedöms som nödvändigt för att kunna hantera intensiva arbetsperioder eller situationer som kräver specialistkompetens.

Inom förvaltningen pågår idag en översyn av hur man kan stärka upp den egna kompetensen inom bland annat det kulturantikvariska området. Förvaltningen ser ett ökat behov av intern kunskap med anledning av kommande förändringar i plan- och bygglagen (PBL) samt det ökande arbetet med beredningsplanering. Att stärka upp kompetensen inom kulturvården är en del i det arbetet. I dagsläget bedöms kompetensen på ett tillräckligt sätt tillgodoses genom externa resurser och kontinuiteten säkerställs genom ett systematiskt kvalitetsarbete.

Solna den 30 september 2024
Motion till kommunfullmäktige

MOTION angående kommunantikvarie

I svaret på en interpellation om Solnas kulturmiljöer år 2015 lämnade KFNs dåvarande ordförande ett utförligt och genomarbetat svar där han bland annat skrev detta:

Kommunantikvarie

Fram till våren 2007 hade staden en anställd som på del av sin tid tjänstgjorde som kommunantikvarie. I denna tjänst ingick ett antal olika ansvarsområden. Några av dessa var:

1. Att, utifrån plan- och bygglagens respektive kulturminnesvårdslagens bestämmelser, tillvara de kulturhistoriska värdena hos byggnader och miljöer i samband med detaljplanering och bygglovgivning.
2. Att förmedla och göra stadens unika kulturmiljöer kända och attraktiva. Här ingick bland annat dokumentation, information samt skyltning av kulturhistoriskt intressanta miljöer och byggnader.
3. Att ansvara för stadens omfattande digitaliserade bildarkiv (med c:a 15.000 dokument).
4. Att sköta stadens museiverksamhet med visningar, tillsyn och skötsel.
5. Planering av publika arrangemang som exempelvis Stadens dag och Krausfirandet.

I maj 2007 överfördes ansvaret för kulturminnesvårdsfrågor (punkt 1 ovan) från kultur- och fritidsnämnden till stadsbyggnadsnämnden. Ansvaret för punkterna 2-5 låg kvar hos kultur- och fritidsnämnden och fördelades till bibliotek, konstsekreterare och andra enheter/anställda inom kultur- och fritidsförvaltningen.

I samband med detta beslutade staden att den vakanta tjänsten som kommunantikvarie inte skulle återbesättas. I stället har stadsbyggnadsnämnden respektive byggnadsnämnden sedan dess köpt in extern konsultkompetens för att tillgodose de behov staden har på det området.

Att vid behov köpa in extern kompetens har visat sig inte varit tillräckligt. Bristen på kontinuitet gör att känsliga kulturmiljöer och enskilda byggnader har tillåtits förfalla.

Givet Solnas snabba expansion och byggtakt, borde inte Solna ha en kommunantikvarie som kan vara med tidigt i planprocesser och därigenom se till att Solnas kulturmiljöer på ett adekvat sätt bevaras och införlivas i den framväxande staden?

Med beaktande av ovan anförda synpunkter yrkar jag
att Solna återupprättar tjänsten som kommunantikvarie

Björn Bränngård (-)